

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Širše uredništva ob 11. uri
dopolodne.

Ne frankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . . . K 25—
polletno . . . . . K 12 50
četrtletno . . . . . K 6 80
mesečno . . . . . K 2 10
Za Nemčijo:
celoletno . . . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratno natis primoren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 77.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 6. aprila 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vlijudno va-
bimo na novo naročbo, stare p. n.
naročnike pa, katerim je potekla
koncem meseca naročnina, prosimo,
da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogorske dežele:
celoletno . . . . . K 25—
polletno . . . . . „ 12 50
četrtletno . . . . . „ 6 30
mesečno . . . . . „ 2 10

Za Nemčijo:

celoletno . . . . . K 28—
za vse druge dežele in Ameriko:
K 30—.

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Srbska samostojna stranka.

Misel o srbski samostojni stranki
je sprožil 1881 l. tačasni vodja srbskega
naroda dr. Svetozar Miletić. Ne-
uspehi srbske politike so ga privedli
do prepričanja, da je bodočnost Srbov
te monarhije v Hrvatski, Slavoniji in
Dalmaciji, kar je karakteriziral krila-
timi besedami: „Trojedinost bodi naše
geslo (Trojedinica naša uzdanica).“ Mi-
letić je priporočal, naj se osnuje sa-
mostojno srbsko stranko, katera bi bila
od hrvatskih političnih strank popol-
noma neodvisna, katera bi se obenem,
zavedajoč se narodne individualitete
Srbov in prizadevajoč si zakonitim po-
tom zagotoviti to individualiteto, bo-
rila vzajemno in v sporazumljenju s
hrvatskimi političnimi stankami za državno
pravo kraljevine Hrvatske. Miletićeva
želja je postala dejanje 1887 l. Srbski
narodni zbor v Karlovcih je

sklenil, naj se ustanovi srbska samo-
stojna stranka in je bil na tem zboru
tudi formulovan program. Ta program
je državnoopraven, ker zahteva ravnopravnost
kraljevine Hrvatske s kraljevino Ogrsko
in še posebno popolno finančno neodvisnost.
Program je srbski, ker terjaja zakonitost
srbskih zahtev, tikajočih se priznanja
srbske narodne zastave, enakoveljavnosti
srbskega imena s hrvatskim, priznanje
cirilice, odstranitev zaprek pri ustanavljanju
srbskih narodnih šol v področju srbsko-
narodne cerkvene autonomije itd. Program
zahteva nadalje demokratično ustavo,
parlamentarno vladno, splošno, jednako,
direktno in tajno volilno pravico. Kar se
tiče gospodarskih in socialnih zahtev, so
to iste, kakor pri drugih demokratičnih
in ljudskih strankah.

Na zboru v Karlovcih je bil izvoljen
prvi odbor srbske samostojne stranke
in organizacija, katera se je začela
tačas izvrševati, jo bila prilagodena
tedanjemu absolutističnemu režimu na
Hrvatskem. Ni pa res, kakor to trdi
obtožnica (proti veleizdajnikom), da
srbska samostojna stranka ni imela do
l. 1903 ali celo do l. 1906 svojih
organizacij. Organizacije je imela, osno-
vane so bile seveda le na sistemu za-
upnikov, katere je imenovala centrala,
katerih pa ni izvolil narod, kakor se
to godi od l. 1903. sem. Temu je bil
kriv režim Khuen-Hedervarya, kateri
ni dovoljeval ne ljudskih shodov, ne
javne organizacije. Ta način organiza-
cije je odgovarjal nadalje tudi nazorom
tedanjih voditeljev stranke, kateri niso
čutili potrebe ožjega zblizanja s širo-
kimi sloji naroda.

Razmerje med Hrvati in Srbi
in torej tudi med srbsko samostojno
stranko in drugimi hrvatskimi stran-
kami je bilo do 1903. l. nezdravo. Bil
se je boj, ki se je sukal vedno le okolo
srbskega imena. V časopisju se je do-
kazovala zgodovinsko, jezikoslovno in

s podobnimi sredstvi opravičenost srbskega
imena. Smer srbske in hrvatske
politike so odločali bolj zgodovinarji in
jezikoslovci kot pa politiki.

Leto 1903 je pa prineslo znatne
premene. V srbsko samostojno stranko
je vstopil koj po znanih septemskih
dogodkih (protisrbske demonstracije,
katere je podpiral režim Hedervaryjev)
nov činitelj — mlada generacija. Mladi
srbski razumniki so že zdavnaj goreli
za hrvatsko-srbsko spravo ter so vzajemno
s hrvatsko napredno mladino ustanovili
klub združene hrvatske in srbske omladine.
Pozneje je iz čisto opvrtništviskih razlogov
sklenila hrvatska in srbska mladina, da
bode bolj smotreno, ako bodo Hrvati
in Srbi med Srbi. Dočim so hrvatski
naprednjaki ustanovili svojo napredno
in ljudsko stranko ter so začeli izdajati
dnevnik Pokret, so mladi Srbi
inteligentni vstopili v vrste srbske
samostojne stranke, da bi jo prenovili
in vtili vanjo novega duha ter jo prilagodili
zahtevam nove dobe. Mlada generacija
je z odprtimi rokami sprejel dr. Bogdan
Medaković, kateri je že od davna
neustrašeno branil boljše tradicije
stranke ter je stal neprestano v opoziciji
proti vladi. Novi činitelji so prevzeli v
svoje roke vodstvo glasila stranke
Srbohrana ter so mu utisnili svoj pečat —
pečat realizma. Srbski realizem je zajemal
svoje moči iz češkega realizma, kajti na
novo pristopili člani srbske samostojne
stranke so skoro vsi priznavali prof. Masaryka
za svojega učitelja.

Opustivši socijologične in zgodovinske
prepire, so oprli svoje srbstvo na to
realno dejstvo, da so Srbi tu, brez
obzira na to, kako in od kod so prišli
sem. Razumevajoč narod kot kulturno
socialni pojem in ne kot politični pojem,
računajoč s tem, da so jezik, šege in
navade, pravni in estični nazori Srbov
in Hrvatov eni in isti, da je narodna
duša Hrvata in Srba jedna so sprejeli
stališče, da so Srbi

in Hrvatje en narod. Zgodovina in
tradicija pa je pustila temu narodu dve
imeni in ker se ime naroda ne da s
dekreti niti določiti niti zbrisati, je
sprejela srbska mladina zahteve srbske
samostojne stranke, tikajoče se ravnopravnosti
srbskega in hrvatskega imena in vnanih
srbskih znakov: narodna zastava in pismo.
Določila je pa obenem, da spolnitev
srbskih zahtev ne more biti nič kot pogoj
skupnega dela s Hrvati v boju za
ustavnost in državno-pravni položaj
kraljevine Hrvatske, ker je rešitev teh
vprašanj enako v interesu Srbov kakor
Hrvatov ter ne more biti smatrana za
izključljivo hrvatsko vprašanje. Udeležba
Srbov v tem boju ni nikaka koncesija
Hrvatom, temveč samo posledica državljanske
in demokratične zavednosti srbskega
naroda.

Hkratu z rastočim vplivom mlade
generacije v srbski samostojni stranki
ginevajo velike teritorialne sanje srbske
in stranka se organizira na demokratičnih
temeljih. Poprijemlje se drobne delo
v narodu, skrbi za njega politično
vzgojo, za njega kulturni in gospodarski
razvoj. Hvalo temu vplivu so zgubila
vsa velika gesla in katastrofalni nazori
za srbski narod vso privlačnost in na
celi črti je zmagalo evolucionistično
naziranje na etapno politiko. Sočasno
s tem se začneja modernizirati tudi
hrvatska politika. Teorija državnega
prava, katera ni priznavala Srbov, je
stopila v ozadje in mesto nje se
začenjajo oglašati narodnostna načela
in realna politika, računajoča z dejstvi,
tvareča svoje ideje po čuvstvanju in
potrebah ljudstva.

Pri tem sočasnem razvoju na obeh
straneh, so bili v dveh letih vsvarjeni
pogoji, kateri so omogočili hrvatsko-
srbsko koncentracijo in združenje
narodnih moči tako, da so se že 1905. l.
srbske in hrvatske politične stranke
združile v koalicio ter pri volitvah
1906. l. slavno zmagale.

Dr. Svetozar Pribičević.

Konec prihodnjic.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

47

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

Ostali so pogledali nanj, kot bi
ga dobro ne razumeli, a Domšik se je
nasmehnil in je rekel: „Ne skrbi za
našo slast; da bo le tebi dobro dišalo.“

„Tu je skleda z juho,“ je kazala
hišna gospodinja. „Pa ti nalijem rajši
sama.“

„O hvala,“ je šepetal gospod
Brouček in je pustil, da mu je nalila
poln krožnik juhe, katere vonj je
obetala, da mu bode ugajala.

„V tujini si se gotovo navadil
jesti iz krožnika,“ je menil Domšik.
„Pri nas jedo sedaj mnogi iz sklede,
a v prejšnjih časih so dajali mesna
jedila kar na pečene plošče.“

Gost se je lotil močne juhe in

je opazil, da ima sicer malo nenavaden
okus, toda izvrsten. Pomiloval je le
nepraktično podobo žlice, ki ga je pri
jedi nemalo ovirala.

„No, ali ti je dišala, ljubi gost?“
je vprašala Magdalena, ko je pojedel.
„Ako hočeš, ti nalijem še enkrat.“

„O hvala. Prav imenitna je!“
Gospod Brouček je spraznil z vso
slastjo tudi drugič do vrha naliti krožnik.
Razgreta lica so se mu svetila od
potnih kapljic v veliki zadovoljnosti.

Pogrešal je sedaj samo prtiča. V
devetnajstem stoletju je bil navajen
zavezati si pred jedjo vedno skrbno
okoli vratu čist prtič s konci, štrle-
čimi navzad v podobi velikih belih
ušes, in ta mizna toaleta je bila nje-
govo najljubše opravilo. Tu pa ni imel
ničesar, da bi si obrisal usta. Zagledal
pa je, kako se je gostitelj nagnil k
spodnjemu, okoli mize povešenemu prcu
in si je z njim obrisal ustnice.

„A tako je to!“ si je mislil gost
z nasmeškom na obrazu. „Tukaj ne

delajo velikih ovinkov. No tudi jaz se
ne bodem sramoval.“

In si je pomagal ravno tako.

Hujše je bilo s pečenimi in že
razrezanimi kokoši, ki so sledile. Domšik
je silil gosta, da bi si vzel. Ta je
približal nalahko k svojemu krožniku
enega izmed obeh nožev, ki sta ležala
na mizi in je dal s tem, da je iskal
po mizi, razumeti, da vendar ne more
zajemati iz sklede kar z roko. Toda
gostitelj se niso domislili ničesar.
Ostaio mu ni torej nič drugega, kot
da je naravnost zahteval: „Vilice
prosim.“

„Vilice?“ je ponovil Domšik za-
čudeno. „Kunka, prinesi gostu vilice
iz kuhinje! Kaj se obotavljaš? Prinesi
jih, ako jih želi.“

Mladenka je prinesla nekaj, kar
bi se moglo prej imenovati vile nego
vilice.

„Hvala,“ je rekel gost v vlijudnem
tonu, toda osupel je vzel v roko mo-

gočno, težko držalo, iz katerega sta
moleli dve dolgi, močni, železni šili.

„Ti neprenehoma prosiš in se
zahvaljuješ kakor berač,“ ga je vlijudno
pokaral Janko od zvona. „Naš gost si,
in z vsem, kar želiš, ti postrežemo iz
srca radi. Torej ne prosi in se ne
zahvaljuj za vsako malenkost.“

„Prosim,“ je zašepetal nepoboljšljivi
gost in je vrtel v stiski nerodno
orodje.

Ogromne vilice so se razkoračile
nad skledo kakor roski kolos in precej
časa je trajalo, predno se je ena noga
okorno zadrla v kokošje krilo, pa se
zopet zasukala na krožniku tako
nerodno, da se je bilo bati, da bi si
gospod Brouček ne iztaknil oči.

Čutil je, da so pogledi ostalih
obrnjeni nanj; postal pa je še okornejši,
ko je videl, kako je Domšik
vzel drugo krilo iz sklede s prostoro
in ga začel obirati tudi s pomočjo
prostih rok.

(Dalje prih.)

Politična kronika.

o Nemški šovinizem pod okriljem „močne“ vlade. Društvo čeških železničarjev je vložilo na nižjeavstrijsko namestništvo prošnjo, da naj se mu dovoli ustanoviti na Dunaju podružnico. Namestništvo je zahtevalo nemška pravila ter je na temelju predloženih pravil prešunjo odbilo z utemeljitvijo, da pravila določajo češčino kot razpravljalni jezik društva, da pa češčina ni na Nižje Avstrijskem deželni jezik. To je očitna neresnica, kajti na Nižje Avstrijskem je več čeških občin (n. pr. Poštorna itd.) in Dunaj ni izključljivo nemško mesto, ampak prestolnica mnogojezične države. Na Dunaju je uradno ljudsko štetje našlo na stotisoče Čehov, katerim je tudi državno sodišče že pripoznalo pravico rabe svoje materinščine pred državnimi uradi. „Močna“ Bienertova vlada o tem noče vedeti in hoče vse se germanizirati po kršč. socialnem receptu. Drug slučaj se je pripetil v St. Pölten. Mestni svet je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj vlada gleda na to, da ne bo pri imenovanju poštne uradnike imenovan tudi kak uradnik češke narodnosti, kar bi rušilo nemški značaj mesta St. Pölten. Za to resolucijo so glasovali kršč. socialni in nemško nacionalni mestni očeje, proti so glasovali socialni demokrati, za kar so je klerikalno-nacionalni šovinisti opsovali. Ni dvoma, da se bo kršč. socialni trgovinski minister Weisskirchner držal tega sklepa. Kdaj bo Slovanska jednota začela opozicijo proti tej vladi? In ali jo bodo sploh kdaj začela, ako bo še nadalje pod uplivom klerikalcev, intimnih prijateljev in somišljenikov teh germanizatorjev?

o Istrski deželni zbor ne bo sklican. Na shodu istrskih deželnih poslancev v Trstu je bilo sklenjeno poslati deputacijo ministrskemu predsedniku s prošnjo, naj bi bil deželni zbor istrski kmalu sklican. Včeraj so se oglasili posl. Laginja, Spinčić, Rizzi in Bartoli pri baronu Bienertu s prošnjo, naj se sklice deželni zbor in naj se dovoli za Istro oni znesek za podporo v sili, katerega je deputacija že zahtevala. Baron Bienert je odgovoril, da je nemogoče zdaj sklicati deželni zbor in da se bo to šele letos zgodilo, ko bo splošno zasedanje deželnih zborov z ozirom na splošno politično razpoloženje mogoče, ker se morajo za nekatere deželne zbornice volitve šele izvršiti, za druge pa (za češki in goriški) vstvariti pogoji za uspešno delavnost. Končno stoji pa tudi delovni program državnega zbora na potu sklicanja deželnih zborov.

d Nemško-madžarsko pobratenje se je v nedeljo izvršilo čisto po programu. Nemškim udeležnikom tekme so budapeštanski meščani klicali navdušeno: Eljen! Zvečer so je povabili na banket in vsi nemški listi so polne slave zaradi tega madžarskega priznanja nemške zavezniške zvestobe v diplomatskem boju med A. O. Nemčijo in ententnimi velesilami. Kakor v zahvalo za te ovacije nemškim zaveznikom je budapeštanski mestni zbor dovolil svojemu preljubemu meščanstvu, da se v Budimpešti osnuje židovska gimnazija. Profesorje na tej novi gimnaziji bo imenovalo starešinstvo židovske verske občine in je bo de naučno ministerstvo samo potrdilo. Mislimo, da je to samo začetek, ako bodo budapeštanski židje zahtevali nacionaliziranje vseh šol v ogrski prestolnici, potem bo pač za Madžare ena gimnazija in ena realka zadostovala, več v resnici madžarskih srednješolcev pač ne bo v glavnem mestu madžarske države.

d Srbija. Kralj Peter ne misli odstopiti, kakor poročajo listi. Prestolonaslednik pojde po Veliki noči v inozemstvo, da spopolni svoje študije. Princ Jurij zapusti v kratkem Srbijo. Razburjenost proti dinastiji med častniki pojma, v deželo se vrača mir.

o Ruska nota za Črno goro. — „Fremdenblatt“ poroča, da bo ruska vlada s posebno noto velesilam predlagala, naj formalno pritrdijo temu, da se odstranijo določbe čl. 29. berlinske pogodbe, s katerim se v nekaterih obzirih omejujejo vrhovne pravice Črne gore.

o Turčija. V Carjemgradu je bil izvoljen za poslanca Rifaat paša, min. vnanjih reči, kot kandidat Mladoturkov proti liberalnemu kandidatu Ali Kemal-u. V parlamentu se je razpravljalo o ententnem protokolu med A. O. in Turčijo v tajni seji. Debata je bila baje burna. Končni uspeh glasovanja še ni znan, gotovo je pa, da bo protokol odobren.

o Konferenca ne bo. Francija, Anglija in Rusija so se sporazumele, da ni treba sklicati posebne konference zaradi priznanja aneksije in dvignjenja čl. 25. berlinske pogodbe. „Daily Graphic“ piše, da bi bila konferenca vsakako potrebna, da sankcionira premene glede čl. 1. do 12. berlinske pogodbe.

o Špansko. V parlamentu je predložil vojni minister zakonski načrt, ki določa, da bo de v bodoče trajala vojaška služba osemnajst mesto dvanajst let in sicer: tri leta v aktivni službi, 11 let v rezervi, 4 leta pri domobranstvu. Rekrute se lahko, ako so dobro izvežbani, po enem letu odpusti iz aktivne službe, normalna doba aktivne službe bo znašala po 28 mesecev.

Dnevna kronika.

a Nemščina kot drugi učni jezik se je uvedla na novo ustanovljeni medicinski visoki šoli v Carigradu.

a Nadvojvoda Leopold Salvator, generalni inšpektor topničarstva, bo v drugi polovici maja v svoji lastnosti potoval po Bosni in Hercegovini.

a Društvo avstrijskega srebrnega križa se je ustanovilo v nedeljo, 4. t. m. na Dunaju. Društvo ima namen oskrbe domu se vračajočih rezervistov.

a Prestovoljce za Srbijo je nabiral v Boryslavu ruski inženjer Voroncov. Obsojen je na 6 tednov ječe in na izgon iz Avstrije.

a Borzijanec in oderuh pobegnil. Na Dunaju je vzbudilo senzacijo, da je pobegnil eskomter Reicher. Zapustil je 15 milj. dolgov in za 4 milj. ponarejenih menic.

a Nemške marke. Na Dunaju je bil v nedeljo, 4. t. m. shod delegatov „Südmarke“ iz Nižje Avstrijske. Posvetovali so se o uspešnejših sredstvih v borbi proti Čehom v tej deželi. Drž. poslanec iz Nemčije neki Herzog je naglašal, da so Nemci v rajhu enih misli z avstrijskimi Nemci zagotavljal je, da bodo denarni zavodi v Nemčiji z izdatnimi sredstvi podpirali avstrijske Nemce v boju proti Slovanom.

a Hrvatski sabor. Rauchovo glasilo „Pozor“ piše o načrtih Raucha, da ustvari unijonistično stranko in njeno večino v hrvatskem saboru, med drugim: „... pa ker vemo iz vseh pojavov v narodnem življenju, da narodna volja hoče pošteno in patriotično unijonistično (t. j. madžaronsko!) stranko, zato izjavljamo, da se hrvatski sabor ne skliče tako dolgo, dokler se tej narodni volji ne ugotovi in se ne ustvari unijonistična večina v hrvatskem saboru.“ — No potem Hrvatska lahko še dolgo čaka na sklicanje sabora!

a Društvo hrvatskih književnikov v Zagrebu si je izvolilo predsednikom pisatelja Ljubo Babić-Gjalskega.

o Protiv velikim mlinom na Češkem. V nedeljo 4. t. m. se je vršil v Pragi shod mlinarjev iz Češke, ki je ostro protestiral proti nameri, da se osnujeta 2 akcijski družbi za ustanovitev 2 velikih mlinov. Sklenila se je resolucija, v kateri se notrajno ministerstvo pozivlje, da z ozirom na žalostni položaj mlinske industrije na Češkem ne da dovoljenja.

o V Madridu je umrl admiral Cervera, ki je v boju z Ameriko podlegel pri Santiagu.

o Dr. Frank izgublja tla. Vedno žalostnejšo in za hrvatski narod pogubnejšo politiko dela dr. Frank. A ljudstvo mu začenja obračati hrbet. Inteligenca je na skupščini „Matica Hrvatske“ pokazala, da ne mara njega in njegovih mamelukov; Frankovci so z listo svojih kandidatov v odbor sijajno propadli. — Včeraj pa je imel „Obrtni zbor“ v Zagrebu svoj občni zbor in tudi ta so Frankovci, ki so dozdej gospodarili v tej korporaciji, sijajno propadli. Niti eden Frankovec ni izvoljen v odbor.

Štajerske novice.

b Kmete smo baje odganjali v nedeljo od našega občnega zbora, trdi mariborska „Straža“. Temu nasproti je treba pibiti, da ni stalo na nobenem plakatu (ki so šli klerikalcem tako na živce), da je shod javen. Samoposebi je umevno, da so glavni zbori strank zaupni. Ako nekatere klerikalne ovčice tega niso razumele, bi pa moral vedeti vsaj g. Pišek, da je zahteva takt, da se človek na take shode ne vsiljuje, ako je drugega polit. prepričanja in ako ni bil vabljen. Terglavu itak ne prisojamo, da bi mu prišlo kaj takega na misel. Sicer pa se je klerikalce uljudno pozvalo, naj zapuste dvorano in je to g. dr. Kukovec še enkrat izrecno ponovil pri začetku zborovanja, ker se jim ni hotelo delati sile. Da pa se nismo hoteli dati motiti kakemu Terglavu, je samoposebi umevno. Na druge klobasarije v prav revnem „Str.“ poročilo se ni vredno ozirati.

v G. prof. dr. Verstovšek se je v duhovniški „Straži“ silno razburil nad „Nar. Dn.“, posebno pa še nad urednikoma Spindlerjem in Lešničarjem, katera si baje lastita politično vodstvo slovenskega ljudstva (!). G. profesorje ne zamerimo čvrstih psokv v „Str.“, saj vemo, da je tega kot vzoren vzgojitelj mladine navajen. Vemo pa tudi, da ne sega njegova inteligenca tako daleč, da bi se mogel dragače izmuzniti tistemu fatalnemu vprašanju, kje je iskati vzroka njegovi sedanjí psujoči pobožnosti? Menda vendar ne v tihi želji postati deželni odbornik štajerski s 6 tisoči nezasluzenih kron na leto? V ostalem pa izdaja g. prof. tudi, da ima slab spomin; kaj pa je govoril na zaupnem shodu Km. zv. v Mariboru dne 24. marca? Štaj. rodoljubi konečno tudi vedo, da bi bilo res poniževalno za nje, ako bi značajnemu profesorju Verstovšku še kaj verjeli.

v Kapitulariali smo po „Slovenčevem“ poročilu v nedeljo pred — Terglavom! „Slovenec“ je sicer mnogokrat smešen, a tokrat je gotovo samega sebe prekosil.

Deželni šolski svet je v svoji seji dne 1. aprila definitivno nastavlil provizorično učiteljico pri sv. Ani na Krembergu Marijo Šumenjak in provizoričnega učitelja pri sv. Duhu na Ostrem vrhu Jožefa Ledenika.

o Deželni odbor štajerski se baje resno peča z vprašanjem, ali naj vpelje poleti redno avtomobilno vožnjo za osebe med Poljčanami in Slatino. —

Vzrok je skrajno neugodna zveza vlakov rogaške železnice z Grobelnim.

o Iz Trbovelj. Kakor je bilo pričakovati, tako se je zgodilo, da je občinski odbor v svoji seji z dne 3. t. m. odklonil vlogo nemškega šulferajna in hrastniških Nemcev, tika-jočo se sprejema nemške šole v Hrastniku v občinsko oskrbo. Zahteva hrastniških posilincev je že sama na sebi nesramna in izvijajoča. Trboveljska občina je napredna in ima zadostno šol, ki ustrezajo vsestransko. Trboveljska občina dovolj skrbi za izobrazbo svojih občanov in tudi nihče se ne more pritožiti, da bi se premalo učilo nemščine, kar trdijo v Hrastniku nekateri nevhvaležni, ki so se v hrastniški šoli naučili nemščine. Kdor si je pa nemško šolo v Hrastniku omislil zbog samih vsenemških „kapric“, čisti naj tudi šolo vzdržuje. Trboveljski občinski odbor ni bil preje vprašan, za svet, predno se je šola zidala, in sedaj tudi noče ničesar slišati o tej šoli. Najboljše je pa to, da bo šola, ki jo mi vzdržujemo oziroma bi jo vzdrževali, hodil nadzorovat nemški nadzornik, ki ga mi ne poznamo in nimamo do njega zaupanja. To bi bila krona naše kratkovidnosti. Slovenski občinski odbornik Gorjup je izostal pri tej važni seji obč. odbora. Nalašč, ali je bil zadržan?

v Iz Trbovelj. Radovedni smo, če je premogokopski družbi, v prvi vrsti g. ravnatelju Tenschertu, in delniški družbi pivovarn Laški trg in Žalec znano, da se za tunelom ob Savi v rudniški restavraciji Grebenc bojkotira delniško pivo in da to delajo inastavljeni rudokopa, kakor n. pr. zidarski mojster Dummes in drugi. To se je zgodilo pretekli mesec 19. svečana t. l. in gostilničar je moral naročiti Reininghausovo pivo, da je ustregel zagriženim našim nasprotnikom. Če se ne motimo, jemlje delniška družba celo premog od naše rudokopske družbe. To nas končno nič ne briga, toda zavarujemo se proti temu, da bi nastavljeni rudokopske družbe, s katero še v dovolj prijateljskih odnosih živimo (zasluga naše lojalnosti in pravičnosti ravnatelja Tenscherta) bojkotirali in ustavljali razvoj naših narodnih podjetij.

o „Naš list“ o štaj. klerikalcih. „Naš list“ piše v svoji 14. številki v lepem članku o razbitju kompromisa za štaj. deželnozbor. volitve, ki prav dobro oriše sedanjí polit. položaj na Sp. Št., med drugim sledeče: „Torej se bo po krivdi klerikalcev vršil med spodnještaj. Slovenci za deželnozbor. volitve bratomorni boj. Vprašamo, ali je treba na meji, kjer na vseh straneh sili Nemeč v deželo, cepiti narodne moči?“ Članek končuje s besedami: „Ošabnim in mogočnim klerikalcem, ki so odklonili kompromis, le želimo, da bi v svoji ošabnosti doživeli velikansko blamažo in da bi niti šestih mandatov ne pridobili, katerih niso marali.“

o Senekovič, znani štajercijanski kandidat za kmečke občine mariborskega okraja, noče kandidirati.

o Surovost. V „Josefshofu“ je predvčeraj neki pijani delavec imel najprej prepir z ženo, katero je do krvavega pretepel, potem pa je po stanovanju vse polomil in metal posamezne stvari v potok Koprivnico, kjer so jih potem ljudje lovili. Alkohol je najhujša mora delavstva!

o Tatinsko družbo so vjeli orožniki pri Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Našli so mnogo pokradenega blaga, ki je bilo deloma tudi lastnina ptujskih trgovcev. Kdor se za to zanima, naj si ogleda ukradeno blago pri ptujski sodnji.

v Iz šolske službe. Razpisana so učiteljska mesta v kozjanskem okraju: na štirirazrednici v Dobju, 2 pl. razr., na dvorazrednici v Koprivnici, 3 pl. razr., na štirirazrednici v Pilštanju, 3. pl. razr., na trirazrednici v Prevorju, 2. pl. razr., na trirazrednici v Olimju, 3. pl. razr., na trirazrednici pri Št. Vidu pri Planini, 3. pl. razr., po jedno definitivno mesto za učitelja ali učiteljico; v sevniškem okraju: na dvorazrednici na Blanci, 3. pl. razr., nadučiteljsko mesto; v brežiškem okraju: na šestrazrednici v Dobovi, 3. pl. razr., 2 mesti za učitelja ali učiteljici. Prošnje do 26. t. m. na dotične krajne šolske svete.

o Občinske volitve v Slov. Bistrici se vrše dne 16. aprila. Narodni volilci naj store svojo dolžnost!

o Iz Sevnice. Jeden glavnih „helovcev“ v našem lepem slovenskem trgu je trgovec Macun, slovenskega pokolenja sicer, a hud Nemeč; ravnotako vsi njegovi ljudje, dasi jim slovenski groši izvrstno dišijo. V nedeljo zvečer je s svojim pomočnikom, učenecem in še z nekaterimi drugimi značajnimi hajlovci napadel v gostilni Valand-Krašovec nekaj sokolov; jednega je s samokresom udaril, drugemu je grozil. Končno je njegov zet z obč. slugom ljudi pomiril. Stvar se bo rešila pred sodiščem. — S 1. majnikom hoče Matzun prevzeti tuk. hotel in baje napraviti izzivalno vsenemško slavnost. Opozorimo na to dejstvo slovenske javnosti! — Ta Matzun je objednem zaupnik pri sevniški, žalibog še nemški bolniški blagajni!

o Gospod Ferline nam piše, da ni posestvo na Tinskem, kjer je stroj za drobljenje rožja postavljen, njegovo, kakor smo v št. 74. „N. D.“ poročali, marveč dr. Jartelovo.

o Hranilnica in posojilnica v Šmarju je dne 1. t. m. na svojem 17. občnem zboru sklenila na predlog načelstva, da upelje hišne hranilne nabiralnike.

v Poskušen vlom. V Radincih so pred par dni skušali neznan tatovi vlomiti v pisarno zdraviliškega ravnateljstva. Napravili so že precej veliko luknjo pod oknom, ko je nekdo zaslišal ropot in zbudil sostanovalce. Tatovi so odbežali, ne da bi mogli izvršiti svojo nakano.

o Od Sv. Janža na Vinski gori. Na velikonočni ponedeljek se priredi pri nas v prid šolske mladine veselica s prav obširnim vspešdom, med drugim petje, deklamacija, mladi vojaki, gledališka igra „Pri gospodi“ itd. Začetek ob 3. uri. Pojdimo torej vsi v „Emavs“ v Sv. Janž na Vinski gori!

d Iz Vranskega. Ob sklepu šolske kuhinje zadene podpisano šolsko vodstvo prijetna dožnost, da se v imenu postrežene šolske mladine vsem dobrotnikom, osobito slavni Posojilnici, gg. uradnikom in radodarnim tržanom kakor tudi okoličanom za denarni prispevek oziroma podporo v živilih prav iz srca zahvali. Kakor v prejšnjih letih tako so tudi letos postregle gospe in gospodične iz Vranskega lačni mladini. Bodi jim izrečena na tem mestu prisrčna zahvala na trudu in požrtvovalnosti. V denarjih se je od konca novembra do konca marca potrošilo 29538 K, vrednost živil znesla 18406 kron; vseh stroškov je tedaj 47944 K, razdelilo pa se je 13936 porcij. Dobrote šolske kuhinje se je vdeležilo povprečno čez 200 otrok na dan. — Naj bi bila tu izrečena zahvala objednem tudi priporočilo za prihodnji zimski čas! — Šolsko vodstvo šestrazrednice na Vranskem koncem marca 1909.

o „Organizacija slov. trg. potnikov“. Pripravljali odbor opozarja

še enkrat svoje c. kolege na to velepomembno društvo. Ako kateri gospodov potnikov ni dobil prijavnice, kar se je nehote pregledalo, se prosi, naj svoj pristop še v teku velikonočnega tedna prijavi. Dan in kraj, kjer se bode vršilo ustanovno občno zborovanje, prijavimo pravočasno. — Pripravljali odbor.

Od Sv. Ruperta v Slov. gor. Pomlad je tu — deželnozborske volitve niso daleč, zato postajajo „otroci župnikovega mišljenja“ razburjeni ter so začeli krščansko vojsko proti Selčanom! Bog jim daj srečo! A ko bi vedeli, da je v naši fari dosti mož, ki delajo za svoj kruh in politiko brez župnikove glave in pameti, mogoče bi šli s pristno krščansko socialno izobraženostjo s koli in grabljami nad te kmete, ki bodo toliko pametni in opravili deželnozborske volitve brez tistih zlatih nauk-ov v zadnjem „Gospodarju“ in brez tistih kupic vina, ktere bode točil gospod župnik ob gostilnah za volitve! Denarja ob volitvah pač ne manjka, saj še prinesejo ženice za svete maše. Tudi vrh so dali sezidati naši predstojniki v Zavrhu tak, da ga nima grajšček takšnega in mi kmetje imamo čast gredati to zidovje ko gremo mimo — tukaj tičijo naši krvavi žulji, doma pa imamo otroke, katerim moramo odtrgati od ust grizljive kruha, ne moremo jim spraviti poštene obleke, da bi jih lahko brez sramote dali v šolo. Pa kaj to skrbi našo gospodo! Cigare kaditi in po gostilnah v nočeh posedavati in se s kmeti natrgavati, če nočejo biti politične ovce ali „otroci župnikovega mišljenja“ — to je dandanes politični kšeft, če pa še to ne pomaga, pa z bičem po njih, po tistih prokletih liberalcih, od njega zavrženih... Zakaj pa se gre? Za volitve, to se pravi tudi za žakelj in za to si vzamejo v ovčji obleki vero na pomoč! Kaj se bomo dali še dalje zizati in z otroci vred stradati? Ne, g. župnik! Mi znamo brez vas in vaših priganjačev pri plagu — in volitvah sami misliti.

Zahtevajte „Nar. Dnevnik“ po gostilnah, kavarnah in drugih javnih lokalih.

Kranjske novice.

a Slovensko planinsko društvo v Ljubljani se obrača z oklicem na celotni narod, naj i denarni zavodi i društva i rodoljubno občinstvo podprejo z nabiranjem prispevkov namen društva, na novo zgraditi od snežnega plazu popolnoma razdjani Aljažev dom v Vratih. Stroški bodo znašali 20.000 kron.

d Kranjski deželni odbor je poslal v državni poljedelski svet kot svojega zastopnika posl. Povšeta.

d Slovenci na Kranjskem si niso več varni svojega življenja. Pri Domžalah je v nedeljo zvečer neki tirolski Nemeč streljal na Slovence Antona Jereba in ga zadel tik pod srcem. Jereba so prepeljali težko ranjenega v bolnišnico.

d Volilne sleparije izza zadnjih deželnozborskih volitev (Kristan-Turk) v Ljubljani, ko so nekateri socialni demokratje volili s tujimi legitimacijami, so bile v soboto zopet pred ljubljanskim sodiščem. Obsojeni so socialisti Kresnik in Sušnik vsak na dva dni, Klopčič na pet dni, Petrič na teden zapora in izgube tudi vsi za 6 let po prestani kazni aktivno in pasivno volilno pravico.

Pri dopolnilni volitvi v kranjski deželni zbor za vol. okraj Vipava—Idrija je brez boja zmagal klerikalni kandidat Bogomir Perhave.

d Iz nemške kranjske hranilnice je bilo mesca marca dvignjenih 2 milj. 848.739 K; stanje hranilnih vlog znaša zdaj 47 milj. kron na-proti 67 milj. kron sept. 1. l. Torej za celih 20 milj. manj. To imajo Nemci od — Ptujci! Pride maček!

d Dopolnilne mestne občinske volitve v Ljubljani. Kandidatje narodno-napredne stranke so: v III. razredu: Franc Bergant, Ivan Pavšek, Ferdo Primožič; v II. razr.: Jaroslav Hanuš, Karl Mayer in Ivan Šubic; v I. razr.: Ivan Knez, dr. Ivan Oražen, dr. Josip Pipenbacher, dr. Ant. Švigelj in Mat. Pöthl.

d Osebnost vest. V VI. čin. razred se pomakne g. Ant. Černivec, ravnatelj učiteljskega v Ljubljani, v VIII. čin. razred pa šol. nadzornika Majer in Janežič.

d Za mlekarški tečaj na Vrhniki je ministerstvo nakazalo kranjskemu dež. odboru 2000 kron podpore.

Koroške novice.

v Deželnozborske volitve na Koroškem so včeraj 5. tm. z volitvijo v skupini veleposestva končale. V veleposestvu so izvoljeni: Leop. baron pl. Aichelburg-Labia, Albert grof Ladron, Henrik knez Orsini-Rosenberg, Ivan Suppan, Walter baron pl. Sterneck, F. baron Helledorf, dr. Artur Lemisch, Viljem Gorton in Fr. Knappitsch.

v Samomor. V nedeljo 4. tm. je skočila v Celovcu gospa Jožefina Nagele, soproga realčnega profesorja, z Rizzijevega mosta v Lend-Kanal in je utonila. Storila je to v hipni blaznosti.

v Pri občinskih volitvah v Šmarčah na Koroškem so Slovenci prodrli v III. razredu.

Primorske novice.

a Umrli je v Trstu revident Južne železnice Josip Petelin, glavar ugledne slovenske rodbine.

a Morilec Julij Födransperg pred tržaško poroto. Porotniki so spoznali Födransperga krivega, da je dne 25. julija 1908. namenoma umoril šansonetko Lucienne Fabbri in da je izvršil na škodo zapaščini umorjene Fabbri tatvino v znesku preko 600 K. Na podlagi tega pravoreka je sodišče obsodilo obtoženca v smrt na vešalih. Porotniki so priporočali obsojenca v Najvišje pomiloščenje, čemur se je sodni dvor pridružil.

a Tržaška posojilnica in hranilnica je imela včeraj 4. t. m. občni zbor. Čistega dobička izkazuje za leto 1908. K 83.234'22. V dobre namene razdeli K 10.000, med temi K 5000 za slov. trgovsko šolo v Trstu.

v Burja je razsajala v nedeljo po Trstu in okolici. Prištevajo jo med najhujšo, kar so jih imeli minulo zimo. Dosegla je brzino 120 km na uro.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Potovanje italijanskega kralja.

o Rim, 6. aprila. (Brz. N. D.) Italijanski kralj Viktor Emanuel je prispele sinoči v Anizio, odkoder odpluje z „Re Umberto“ v Reggio di Calabria in Mesino.

Novi senatorji.

o Rim, 6. aprila. (Brz. „N. D.“) Kralj Viktor Emanuel je imenoval 44 novih senatorjev, med njimi tudi italijanskega poslanika na Dunaju kneza Avarna.

Člen 29. berolinske pogodbe.

Carigrad, 6. aprila. (Brz. „Nar. D.“) Včeraj predpoldne je predal dragoman ruskega poslanništva visoki porti noto

ruske vlade, v kateri se turški vladi naznanja, da je 29. člen berolinske pogodbe razveljavljen.

Vsled obolevnosti našega stalnega poročevalca so morala, žal, najnovejša poročila izostati. Za jutri poskrbimo zopet točna obvestila.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Včeraj: petindvajseti dan.

Nadaljevanje zaslišanja

M. Hrvčanina

Zanika, da bi bil od kralja Petra kot njegov agent dobival denar. Vzrok, da je odšel iz Belgrada baš takrat, ko je kralj Peter nastopil vlado, leži v tem, da mu je leta 1903. umrl sin in da žena ni mogla več tam vzdržati. S Hrvati je živel v slogi. Ponovno zanika, da bi bil rekel, da je „z dušo v Belgradu, a s telesom v Dubici“. Pa četudi bi bil to rekel, je li to veleizdaja? On ima deco v Belgradu, svoje svete grobove. Ali na nje ne smem misliti?

Slika kralja Petra je dobil od brata Manojla iz Belgrada. Ima pa tudi sliko našega kralja.

Preds.: Vi ste rekli, da Vas je kralj Peter potrkal po rami, ko Vas je zagledal, in vzkliknil: Ali si to res ti, brat Mojo? — Je to res?

Obt. (vstane razburjen): G. predsednik, jaz sem temu Mrkonjiću, sedajnemu kralju, rešil življenje, in on meni. V taki situaciji smo se našli in spoznali. Kako se naj ne razveseli, če me po tolikih letih zopet vidi.

Preds.: Ali ste ž njim „per ti“.

Obt.: Jaz mu pravim vi, on meni ti. On je skozinski demokrat. Rajši se poznam ž njim kot s kakim Strassnoffom. A ker se poznam z jednim kraljem, sem že 8 mesecev zaprt.

Pisal je mnogo v razne liste, tudi v zagrebške „Narodne Novine“. Za „Slav. Jug“ ni znal. Za Nastića ni znal dotlej, da je prišel v zapor. O kaki revolucionarni propagandi ne ve nič.

Nato razklada na tozadevno vprašanje razliko med programi srbske radikalne in srbske samostalne stranke. Radikalci pravimo, da smo Srbi in Hrvati vsak za sebe narod, a drug drugemu najbližji, samostalni pa trde, da smo eden narod z dvema imeni. Nadalje smo radikalci za čim trdnjše zvezo z Ogrsko na temelju nagodbe.

Drž. pravdn.: Hrvati in Srbi so torej dva naroda, kakšen je tu politični narod?

Obt.: Tu so Srbi in Hrvati.

Dr. p.: Ali, ste-li vi politično Hrvat.

Obt.: Jaz sem Srb, a državljani Hrvatske in Slavonije.

Drž. pravdn.: Priče pravijo, da ste vi radikalci složno s samostalci delali to propagando.

Obt.: To je nemogoče, ker je med nami cel prepad. Slede razna vprašanja o srbski zastavi, o srbskem grbu i. t. d.

Dr. Roknić pripomni, da je bila nedavno posvečena nova pravoslavna cerkev na D-naju. Prišel je k posvečenju cesar sam. In s cerkve je v sredini Dunaja plapolala velika srbska zastava.

Glede razmerja srbskih radikalcev proti Hrvatom pravi: odkar so radikalci izstopili iz koalicije, se širijo o njih vesti, da sovražijo Hrvaté. To ni res. Srbski radikalci vedo, da žive s Hrvati pod enim krovom, a one se drže gesla „vsakemu svoje“ in clara pacta, boni amici.

Na vprašanje, ali pozna Nastića, pravi obt.: Odkod! Boga mi, izgleda, kakor da ta Nastić v obče ne eksistira. —

Dr. Miladinović ga vpraša za temeljne ideje srbske radikalne stranke. Obt.: Rad. stranka stoji na načelu ravnopravnosti vseh narodov.

Dr. M.: Zakaj je izstopila iz koalicije?

Obt.: Ker ni prišlo do oživotvorenja srbskih zahtev in do uzakonjenja splošne volilne pravice.

Preds.: Ali smatrate tukajšnje Srbe za identične z onimi v Srbiji?

Obt.: Seveda!

Na to obt. odide iz dvorane, ker je oslabil. Pokliče se štirintri-deseti obtoženec

Demeter Ervačanin, posestnik v Dubici in občinski načelnik.

Obtožnico je razumel. Krivega se ne čuti. Stoji na stališču, da so Hrvati in Srbi dva naroda. Sovraštva proti Hrvatom ni gojil. Načelnikom občine v Dubici so ga volili v prvi vrsti Hrvati.

Slike kralja Petra ni videl v nobeni kmečki hiši.

Po svetu.

d Ogleduhe so zasledili v Varšavi. Že več dni trajajo hišne preiskave. Zapri so doslej krojača Franzmanna in solastnika firme Müller. Našli so baje mnogo važnih dokumentov in vojaških načrtov.

d Parnik poneorečil. Angleški parnik „Oak Branch“ je na potu v Chile zadel ob skalo. 19 ljudi se je rešilo, kapitana in 20 ljudi pogrešajo.

b Nemško socijalno demokratsko vodstvo v Berlinu je nasvetovalo strankarskim organizacijam v Nemčiji, naj letos radi gospodarske krize in radi tega, ker delodajalci vsako leto odpuščajo vsled tega delavce, ne prirede majniških slavnosti.

Iz sodne dvorane.

Maribor, 3. aprila.

Lastne otroke je ogoljufal. (Porotno sodišče). Andrej Antolovič, 44 letni posestnik v Vodrancih, okraj Ormož, je zapustil svojo ženo in svojih 5 otrok in se klatil po svetu. Ker se je njegova mati Marija Antolovič bala, da ne bi še njene dedščine zapravljal in otrok oškodoval je mislila na to, kako bi svoje premoženje zasigurala svojim vnukom. 1200 K je posodila posestniku Bogdanu v Godenincih. Pred 3 pričami pa je izjavila, da mora Bogdan izplačati denar, kolikor ga ne bo njej, za njene vnuke in ne njenemu sinu. Ko je kmalu na to umrla, je hitro izplačal Bogdan vseh 1200 K Andreju Antoloviču, sklicuje se na neko pripombo v dolžnem pismu, da se naj po smrti Marije Antolovič izplača dolg njenemu sinu. Porotniki so potrdili vsa na nje stavljena vprašanja in na ta pravorek je sodišče obsodilo Andreja Antoloviča na 18 mesecev in Bogdana na 12 težke ječe s postom vsakega četrta leta.

Narodni gospodar.

Občni zbor hmeljarskega društva v Žalcu.

V nedeljo 28. sušca t. l. se je vršil v Žalcu občni zbor spodnještarskega hmeljarskega društva. Krog 40 hmeljarjev se je zbralo pri Hausenbichlerju, da si dajo račun o društvenem delovanju v preteklem letu in si sestavijo načrt dela za bodočo društveno dobo. Skozinskoz resna, stvarna

razpravljanja, ki so se podala na tem zborovanju, kakor tudi važnost hmeljskega vprašanja za našega kmetovalca zaslužita, da se časopisje bavi s tem društvenim zborovanjem natančneje.

Poročilo o delovanju hmeljarskega društva l. 1908. je podal neumorno delavni društveni tajnik g. Petriček. Poročilo slove sledeče:

„Tudi minolo leto ostalo bo de hmeljarjem v slabem spominu, kajti pridelali smo malo hmelja in ga prodali po primeroma nizki ceni. Na množino hmelja vplivale so pred vsem neugodne vremenske razmere. Vsled suše je hmelj zaostal v rasti, ni poznal panog in ni obrodil tako, kakor v normalnih letih. Nizke cene povzročila je deloma preobila obroditev hmelja v vseh drugih krajih, deloma obila sadna in vinska letina. Vkljub vsemu temu pa priden in moder hmeljar ne sme obupati; po dežu sije zopet solnce, po slabih letih morajo priti zopet dobra leta. Nepričakovano ugodno razsojanje našega hmelja na berlinski razstavi mora nas bodriti in nas navdajati z upanjem, da nam bo de hmeljarstvo ostalo ohranjeno kot najizdatnejši vir blagostanja za vse čase. Da se bo de pa to tudi v resnici zgodilo, morajo si vsi hmeljarji prizadevati, da se bodo tudi resno upoštevala po hmeljarskem društvu objavljena navodila.

Društvo je delovalo v minolem letu prav marljivo. Odborovih sej bilo je 28 — glavna skupščina pa se je vršila dne 25. sušca 1908. Društvo je imelo 87 udov, med katerimi se nahajajo tudi občinski zastopi trg Žalec, trg Vranksko in Prekopa.

V minolem letu je izgubilo društvo vsled smrti dva marljiva uda: g. Josipa Wolfa v Št. Petru in g. Jerneja Meha v Žalcu. Društvo ju bo de ohranilo v častnem spominu.

Zaradi neugodnega vremena je hmelj jako neugodno dozoreval tako, da se je obiranje goldinga pričelo že 20. julija, ono poznega hmelja pa že 15. avgusta ter je trajalo do konca meseca. Dne 22. avgusta prosilo je društvo brzojavnim potom obiralcev iz spodnjih krajev.

Kakor že povedano, vplivalo je neugodno vreme tudi na množino hmelja. Namesto 24.000 stotov po 50 kg goldinga dobili smo ga le 4000 stotov in namesto 12.000 stotov poznega hmelja pa le 8000 stotov. Za golding plačala se je najvišja cena 72 K, za pozni hmelj pa 55—50 K za 50 kg. Sedaj počiva vsa hmeljska kupčija in ni nikakoršnega zanimanja za hmelj, dasi se ga nahaja še precejšnja množina v naši dolini.

V minoli seziji je sestavil društveni odbor 13 poročil o stanju hmeljske rastline in o tržni tendenci ter jih objavil po strokovnih časopisih. Z ozirom na dejstvo, da stanujejo vsi odborniki v Žalcu in da vsled tega o stanju hmelja po celi dolini niso zadostno informirani, naprosil je odbor nekatere gg. hmeljarje po raznih krajih naše doline, da so mu poročali o stanju hmelja v njihovi okolici. Pri sestavi oficijalnih poročil se je društveni odbor vedno oziral tudi na ta poročila ter je tako podal javnosti verodostojno sliko vsakokratnega stanja našega

hmeljarstva. V št. 17. glasila nemškega hmeljarskega društva v Norimberku l. 1908. piše neki Adolf Adorno jako laskavo o naših poročilih ter jih imenuje „popolnoma stvarna in zanimiva“.

Koncem meseca julija je objavilo c. kr. poljed. min. popolnoma napačno poročilo o stanju hm. rastline v Savinjski dolini ter postavilo svoje poročilo v protislovje z našimi poročili. Društveno vodstvo je protestiralo brzojavnim potom zoper takšna napačna poročila, katera morejo povzročiti veliko zmešnjavo med kupci in hmeljarjem zdatno škodovati. Ministerstvo je vsled protesta in intervencije g. drž. posl. Fr. Robleka preklicalo svoje neresnično poročilo. Društveno vodstvo je zahtevalo, da se ministerstvo pri sestavi svojih poročil vedno ozira tudi na naša poročila, kar se je gospodu poslancu obljubilo.

Največjega pomena za vse naše hmeljarstvo pa je bila mednarodna razstava hmelja v Berlinu l. 1908, o kateri se je že natančno poročalo v „Domovini“, „Zadrugi“ in v „Gospodarskem Glasniku“. Častno in nepričakovano odlikovanje našega hmelja na imenovani razstavi je dalo odboru, sosebno pa g. županu Širci povod za velikansko reklamo po vseh večjih pivovarnah tu- in inozemstva. Ta reklama se bo de vsako leto ponovila, dokler ne pride naš hmelj do zaslužene veljave v svetovnem prometu. Pri tem še bodi omenjeno, da se je na razstavi podal tudi zgodovinski spis o razvoju našega hmeljarstva.

Hmeljarsko društvo pa se lahko ponaša še z drugim uspehom, katerega je doseglo v minolem letu in to je imenovanje oziroma nameščenje hmeljskega konzulenta — zagovornika vseh naših teženj pri ministerstvu — v osebi g. dr. Julija Olschowjaja, ki si je meseca julija 1908 ogledal vse naše hmeljsko okoliše. Za to velevažno pridobitev se imamo v prvi vrsti zahvaliti našemu marljivemu drž. posl. gospodu Robleku.

Dalje prih.

Tržne cene.

5. aprila.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 32'50, za maj 36'—, za september 33'75, za december 32'50. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'60, za oktober — december K 22'25. Tendence mirna. — Vreme lepo.

Budimpešta, 5. aprila. Pšenica za april 14'04, pšenica za maj 13'82, pšenica za oktober K 11'45, rž za april K 10'16, rž za oktober K 9'22. oves za april K 8'76, oves za oktober K 7'42, koruza za maj K 7'60. Koruza za julij K 7'60 ogrščica za avgust K 14'40 Promet 10.000 met. st.

Budimpešta, 5. aprila. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 143 do 144 vin., mlade, srednje 144 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 23.123 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 149'—, namizna slanina 130'—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 5. aprila:

Razpoloženje mirno, konzum skoro ni bil zastopan, v pšenici cene nepremene, tudi v koruzi in ovsu, rž pa 5 vin. cenejša. V koruzi tendence medla in zgubila 15 vin.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 31'15, moka za prihodnji mesec 31'45, moka za maj — avgust 31'80, moka za sept. — decemb. 30'70, pšenica za tekoči mesec 24'45, pšenica za prihodnji mesec 24'60, pšenica za maj — avgust 24'80, pšenica za sept. — dec. 23'40, rž za tekoči mesec 17'10, rž za prihodnji mesec 17'10, rž za maj — avgust 17'10, rž za sept. — dec. 17'—.

Tendence: moka in pšenica: trdna. rž: mirna. — Vreme lepo.

Za Veliko noč

Priloga svoje veliko zalogo možkih, ženah in otročjih obutev po nizkih cenah. Daje tudi na obroke. — Naročila po meri tekem 24 ur. **Štefan Strašek**, Celje, Kovaška ulica 8. 42 5-4

Priporočam se!

ANTON ŠARC
= v Ljubljani =
sv. Petra cesta šte. 8
pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste
perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri.
Cene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetilnišnica v Kolodvorskih ulicah 8.

SUKNA

in modno blago
za obleke
priporoča firma
Karel Rocian
tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.
112 50-21

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopsilnice umetne, pokrajinske in druge. Zavrtiki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitate v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu usil nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenom potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena s najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišnih izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnimi, zlatimi in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.